

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Фаховий коледж інженерії, управління та землевпорядкування
Національного авіаційного університету»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. директора коледжу

Юрій ШМЕЛЬОВ

« 20 » 03 2024

ПОЛОЖЕННЯ

**про розробку, затвердження, перегляд та моніторинг
освітньо-професійних програм
Відокремленого структурного підрозділу
«Фаховий коледж інженерії, управління та землевпорядкування
національного авіаційного університету»**

ПОГОДЖЕНО

Студентською радою коледжу

Протокол № 3 від 04.03.24р

Ухвалено на засіданні

Педагогічної ради коледжу

Протокол № 4 від 05.03.24р

Введено в дію наказом

В. о. директора коледжу

від 20.03.24р. № 30-09

м. Київ

2024

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Основні поняття та визначення	3
3. Зміст та структура освітньо-професійної програми.....	5
4. Відкриття (розроблення) освітньо-професійної програми.....	8
5. Перегляд та оновлення діючих освітньо-професійних програм.....	8
6. Моніторинг здійснення якісного освітнього процесу за ОПП.....	9
7. Прикінцеві положення	11

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про порядок розробки, затвердження, перегляду та моніторингу освітньо - професійних програм (далі - Положення) у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж інженерії, управління та землевпорядкування Національного авіаційного університету» (далі - Коледж), розроблене відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про фахову передвищу освіту, Методичних рекомендацій щодо розроблення освітньо - професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, та інших нормативних документів.

1.2 Положення визначає: порядок розроблення та затвердження освітньо - професійної програми (далі - ОПП); процедури перегляду та оновлення ОПП; моніторинг ОПП та освітнього процесу за ОПП.

1.3 Метою Положення є системне удосконалення та розвиток культури забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти в Коледжі, забезпечення досягнення встановлених в ОПП цілей, загальних та спеціальних компетентностей, програмних результатів навчання (далі - ПРН) та відповідності ОПП потребам всіх груп стейкхолдерів.

1.4 Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Коледжу.

2. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Освітньо-професійна програма - єдиний комплекс освітніх компонентів (далі - ОК) (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

Акредитація освітньо-професійної програми - оцінювання освітньо-професійної програми та освітньої діяльності закладу фахової передвищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості фахової передвищої освіти.

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти - встановлення відповідності результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти вимогам освітньо-професійної програми та вирішення питань щодо присвоєння випускникам ступеня фахової передвищої освіти, відповідної кваліфікації та видачі диплома.

Кваліфікаційна робота — це форма атестації, що може передбачатись на завершальному етапі здобуття рівня фахової передвищої освіти для

встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів фахової передвищої освіти та Національної рамки кваліфікацій. Форми кваліфікаційної роботи включають (не обмежуючись зазначеним): дипломну роботу або дипломний проєкт.

Кваліфікаційний іспит - це форма атестації, що може передбачатись на завершальному етапі здобуття рівня фахової передвищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів фахової передвищої освіти та Національної рамки кваліфікацій.

Компетентність - динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Загальні компетентності - універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

Спеціальні компетентності - компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної професійної та/або подальшої навчальної діяльності за певною спеціальністю.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - кредит ЄКТС) - одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача фахової передвищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

Національна рамка кваліфікацій — це системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів.

Навчальний план (далі – НП) є невід’ємною складовою відповідної ОПП, який визначає перелік та обсяг ОК у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік навчального процесу, форми підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем фахової передвищої освіти ПРН.

Робоча група – ініціативна група фахівців, що складається з педагогічних працівників, які працюють в Коледжі за основним місцем роботи і мають кваліфікацію відповідно до спеціальності.

Проєкт ОПП – попередньо сформована ОПП, яка концептуально відображає мету, специфіку, фокус та сукупність процесів, що забезпечують формування у здобувачів відповідних компетентностей та ПРН, враховує

зауваження та рекомендації всіх груп стейкхолдерів та зовнішніх експертів (результатів попередніх акредитацій). Проект ОПП оприлюднюється на офіційному веб-сайті Коледжу для можливості його обговорення усіма зацікавленими сторонами не пізніше ніж за місяць до його подальшого моніторингу та затвердження.

Моніторинг ОПП – система низки заходів, що здійснюються з метою визначення реалістичності, адекватності та досяжності визначених ОПП ПРН, встановлених ОК кредитів ЄКТС, навчального навантаження, а також відповідності ОПП вимогам сьогодення, потребам ринку праці, вимогам галузі, стратегії та місії Коледжу. Регулярний моніторинг, перегляд і оновлення освітньо- професійних програм проводяться з метою забезпечення належного рівня освітніх послуг та створення сприятливого й ефективного освітнього середовища для здобувачів фахової передвищої освіти.

Перегляд ОПП (складова моніторингу ОПП) – щорічні процедури внесення змін в діючу ОПП в результаті проведеного аналізу та обговорення отриманих на оприлюднену ОПП рекомендацій та зауважень всіх груп стейхолдерів з метою їх оновлення або удосконалення.

Спеціальні компетентності – компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної професійної та/або подальшої навчальної діяльності за певною спеціальністю.

Оновлення ОПП – процедури, які в результаті проведеного моніторингу ОПП, передбачають внесення змін у відповідні ОК ОПП в частині їх методів навчання, тематики, критеріїв оцінювання, форм поточного контролю.

Удосконалення ОПП – процедури, які в результаті проведеного моніторингу ОПП, передбачають суттєві якісні зміни мети та/або фокусу, компетентностей, ПРН, назв ОК, матриць ОПП тощо.

Програмні результати навчання - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної програми або окремих освітніх компонентів.

Структурно-логічна схема ОПП – послідовність пов'язаних освітніх компонентів, включених до ОПП для досягнення заявлених цілей та результатів навчання.

3. ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

3.1 В межах ліцензованої спеціальності Коледж розробляє і затверджує ОПП. Основою для розроблення ОПП є стандарт фахової передвищої освіти за

відповідною спеціальністю (за наявності).

3.2 ОПП розробляється з дотриманням принципів системності, наступності, студентоцентризму, компетентнісного підходу, збалансованості, гнучкості та адаптованості, реалістичності; дотримання відповідності мети, змісту ОПП, методів, форм, засобів, технологій і механізмів реалізації освітнього процесу очікуваним ПРН.

3.3 ОПП розробляється за участю заінтересованих сторін – здобувачів освіти, випускників, педагогічних працівників, роботодавців тощо.

3.4 Освітньо-професійна програма повинна містити:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти;
- перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх виконання;
- вимоги професійних стандартів (за наявності);
- форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти;
- вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- перелік компетентностей випускника»(частина 1,2 статті 49 Закону 2745).

3.5 Освітньо-професійна програма складається з наступних частин:

Титульний аркуш. На титульному аркуші вказуються: назва ОПП, рівень фахової передвищої освіти, що присуджується; шифр та назва галузі знань, код і найменування спеціальності; назва освітньої кваліфікації; затвердження педагогічною радою Коледжу та введення в дію; ID ОПП відповідно з ЄДЕБО.

Лист погодження. Вказується інформація про розгляд та схвалення ОПП цикловою комісією, Методичною радою, про розгляд та затвердження Педагогічною радою Коледжу.

Передмова. У передмові вказується, на основі якого нормативного документу розроблена ОПП, вказуються прізвища, імена та по-батькові осіб, що входять до складу робочої групи, а також осіб зовнішніх стейкхолдерів, які були додатково залучені до розробки ОПП (рецензентів), посади і назви організацій, де вони працюють.

Опис ОПП. Містить найсуттєвішу інформацію про ОПП та її характерні особливості. Він складається з наступних розділів:

- загальна інформація;
- мета освітньо-професійної програми (повинна узгоджуватися з місією та

- стратегією Коледжу);
- характеристика освітньо-професійної програми;
 - придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання;
 - викладання та оцінювання;
 - перелік компетентностей випускника;
 - зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
 - ресурсне забезпечення реалізації ОПП;
 - академічна мобільність.

Перелік освітніх компонентів і логічна послідовність їх виконання. Розділ містить перелік обов'язкових компонент (далі – ОК) ОПП у вигляді таблиці та їх структурно-логічну схему.

Формування переліку ОК, присвоєння їм певної кількості кредитів ЄКТС та встановлення форм підсумкового контролю здійснюється паралельно з формуванням навчального плану.

Структурно-логічна схема послідовності вивчення компонентів ОПП – схематичне відображення логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін та інших компонентів ОПП.

Форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти. У розділі подається інформація про форми атестації у відповідності до вимог стандарту фахової передвищої освіти спеціальності та вимоги до них (при наявності).

У разі відсутності стандарту зі спеціальності заклад освіти може обрати одну або дві обов'язкові форми атестації. Зазначаються документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти. У розділі зазначається перелік процедур, визначених Коледжем щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП.

Вимоги професійних стандартів (за наявності).

Матриця відповідності компетентностей випускника компонентам ОПП. У розділі наводиться двовимірна таблиця, в якій представлено відповідність компетентностей випускника компонентам ОПП. Позначка на перетині означає, що певна компетентність забезпечується певним компонентом.

Матриця відповідності результатів навчання освітнім компонентам ОПП. У розділі наводиться двовимірна таблиця, що містить відповідність результатів навчання освітнім компонентам ОПП. Позначка на перетині означає, що певний результат навчання забезпечується певним компонентом ОПП.

Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей. У розділі наводиться двовимірна таблиця, яка показує відповідності результатів

навчання та компетентностей.

Перелік нормативних документів.

Аркуш ознайомлення стейкхолдерів з документом.

Аркуш обліку змін.

4. ВІДКРИТТЯ (РОЗРОБЛЕННЯ) ОПП

4.1 Ініціює відкриття ОПП робоча група на чолі з Гарантом ОПП на підставі попередньо розглянутої та схваленої на засіданні циклової комісії умотивованої та обґрунтованої пропозиції, яка визначає суспільну потребу ОПП з урахуванням регіонального та/або галузевого контексту; актуальності запропонованої ОПП, тенденцій розвитку ринку праці; ресурсів Коледжу (наявності відповідної матеріально-технічної бази та кадрового забезпечення).

4.2 Робоча група створюється наказом директора Коледжу з числа педагогічних працівників за фахом та відповідно диплому, основним місцем роботи, яких є Коледж, хоча б 2 особи повинні мати вищу кваліфікаційну категорію і працюють на педагогічній посаді не менше 5 років.

4.3 Робоча група розробляє проєкт ОПП, надає електронну версію для оприлюднення на сайті Коледжу для громадського обговорення та отримання рекомендацій та зауважень від всіх зацікавлених сторін. Проєкти ОПП та НП розміщуються на офіційному веб-сайті Коледжу в розділі «Проєкти Освітньо-професійні програми» не пізніше 20 березня та впродовж місяця доступні для громадського обговорення всіма зацікавленими сторонами.

4.4 Не пізніше 20 квітня проводиться засідання циклових комісій з залученням стейкхолдерів, які надали свої пропозиції, на якому аналізуються та систематизуються отримані пропозиції та/або рекомендації.

4.5 На основі проведеного обговорення робоча група формує зведену таблицю пропозицій та змін до проєкту ОПП для нового прийому (Додаток 1) і вносить відповідні зміни до проєкту.

4.6 Для набуття офіційного статусу і внесення до конкурсної пропозиції на наступний навчальний рік, проєкт ОПП має пройти процедури затвердження та введення в дію.

4.7 Після розгляду та затвердження Студентською та Педагогічною радами ОПП оприлюднюються на офіційному веб-сайті Коледжу у розділі «Освітньо-професійні програми».

5. ПЕРЕГЛЯД ТА ОНОВЛЕННЯ ДІЮЧИХ ОПП

5.1 Для перегляду та оновлення діючих ОПП зауваження, пропозиції і

рекомендації стосовно змістовного наповнення розміщених на сайті діючих ОПП надсилаються на електронну пошту робочої групи розробників (зазначену в проекті); обговорюються на засіданнях циклової комісії (з відповідною фіксацією змісту та висновків щодо обговорення в протоколах циклової комісії).

5.2 Протягом кожного семестру проводиться опитування здобувачів стосовно якості ОПП, рівня задоволеності якістю навчання в поточному семестрі. Результати опитувань обговорюються на засіданнях циклових комісій.

5.3 Взаємодія з іншими стейкхолдерами здійснюється шляхом організації зустрічей, конференцій, круглих столів, спільних засідань, а також онлайн-опитувань роботодавців, випускників та інших зацікавлених осіб.

5.4 На засіданні циклових комісій, не пізніше 01 травня обговорюються зміни, які за результатами отриманих пропозицій, анкетування, аналізу підсумків семестру, підвищення педагогічної кваліфікації викладачів, пропонуються до внесення в ОПП та/або окремі ОК.

5.5 На основі проведеного обговорення робоча група формує зведену таблицю пропозицій та змін до ОПП (Додаток 2).

5.6 Якщо запропоновані зміни не стосуються якісних змін ОПП, вона вважається оновленою (зі змінами) та подається разом з НП на затвердження Студентською та Педагогічною радами Коледжу.

5.7 Якщо запропоновані зміни передбачають суттєві якісні зміни мети та/або фокусу, компетентностей, програмних результатів навчання, назв ОК, матриць ОПП тощо, зведена таблиця пропозицій та змін до ОПП (додаток 2) разом з удосконаленою ОПП і відповідним навчальним планам

5.8 подаються на розгляд Методичної ради для проведення відповідного моніторингу ОПП.

5.9 Після перегляду, розгляду та затвердження Студентською та Педагогічною радами оновлені ОПП (зі змінами) оприлюднюються на офіційному веб-сайті Коледжу.

6. МОНІТОРИНГ ЗДІЙСНЕННЯ ЯКІСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ОПП

6.1 Метою моніторингу є підвищення якості навчального процесу, вдосконалення ОПП загалом та окремих їх ОК відповідно до вимог ринку праці, загальнодержавних та міжнародних тенденцій реформування фахової передвищої освіти, сприяння якості освітнього процесу та підвищення конкурентоспроможності випускників Коледжу.

6.2 Моніторинг здійснення якісного освітнього процесу за ОПП

передбачає:

- аналіз наявності необхідних ресурсів для організації якісного освітнього процесу за кожною освітньо-професійною програмою, у тому числі самостійної роботи студентів; аналіз відповідності ресурсного забезпечення ліцензійним та акредитаційним умовам;

- формування робочих груп з моніторингу якості освітньо-професійних програм, залучення до груп основних стейкхолдерів регіону;

- дослідження відповідності освітньо-професійних програм, змісту та організації навчання, ресурсного забезпечення, його результатів потребам здобувачів освіти;

- налагодження зворотного зв'язку з випускниками, відслідковування процесу їх працевлаштування за фахом та траєкторій кар'єрного зростання, отримання від випускників рекомендацій щодо покращення освітньо-професійних програм та викладання окремих навчальних дисциплін;

- налагодження й підтримку взаємодії з підприємствами, установами та організаціями (роботодавцями), представниками бізнесу та місцевої влади з питань оцінки кваліфікації та компетенцій випускників Коледжу, отримання від них рекомендацій щодо оновлення змісту освітньо-професійних програм, методів навчання, організації практичної підготовки;

- здійснення постійного вивчення динаміки попиту на відповідних фахівців на ринку праці регіону, надання пропозицій щодо запровадження нових освітньо - професійних програм;

- опитування здобувачів освіти, випускників, представників громади щодо необхідних професійних компетенцій, змісту освітньо-професійних програм та організації освітнього процесу, затребуваних спеціальностей на ринку праці регіону;

- узагальнення результатів оцінки якості освітніх послуг Коледжу (в цілому та за кожною освітньо-професійною програмою зокрема), виявлення проблем у забезпеченні якості освіти та розробка пропозицій щодо їх усунення; подання відповідної інформації на розгляд педагогічної ради та оприлюднення її на офіційному сайті;

- контроль за реалізацією рекомендацій щодо покращення якості освітньо-професійних програм у Коледжі.

6.3 Моніторинг здійснюється:

- Цикловими комісіями: в частині публічного обговорення змісту ОПП (проєкту ОПП) з усіма групами стейкхолдерів; забезпечення відповідності ліцензійним умовам затвердженого Стандарту спеціальності;

- Методичною радою: в частині відповідності змісту ОПП заявленим компетентностям та ПРН; забезпечення відповідного кадрового складу,

матеріальної бази та якості освітнього середовища;

– Педагогічною радою Коледжу: в частині дотримання та покращення політик та процедур здійснення освітнього процесу.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1 Дане Положення погоджується зі Студентською радою Коледжу, ухвалюється Педагогічною радою та вводиться в дію Наказом директора Коледжу.

7.2. Зміни та доповнення до даного Положення оформлюються шляхом викладання його в новій редакції та затверджуються в тому ж порядку, що й саме Положення.

7.3 Коледж забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.